

Gereduceerde grondbewerking

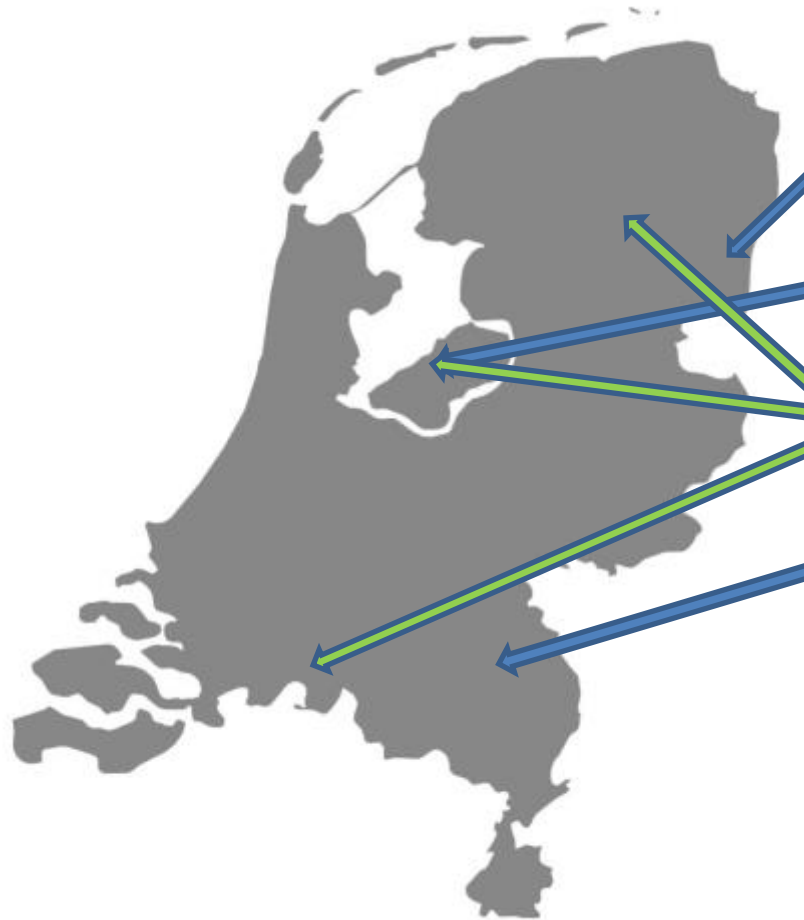
Ervaringen van vier systeemprouven

4 oktober 2016, Derk van Balen,

Wiepie Haagsma, Rommie van der Weide,
Hilfred Huiting, Janjo de Haan, Wijnand Sukkel

Systeemproeven grondbewerking

Zand/dalgrond

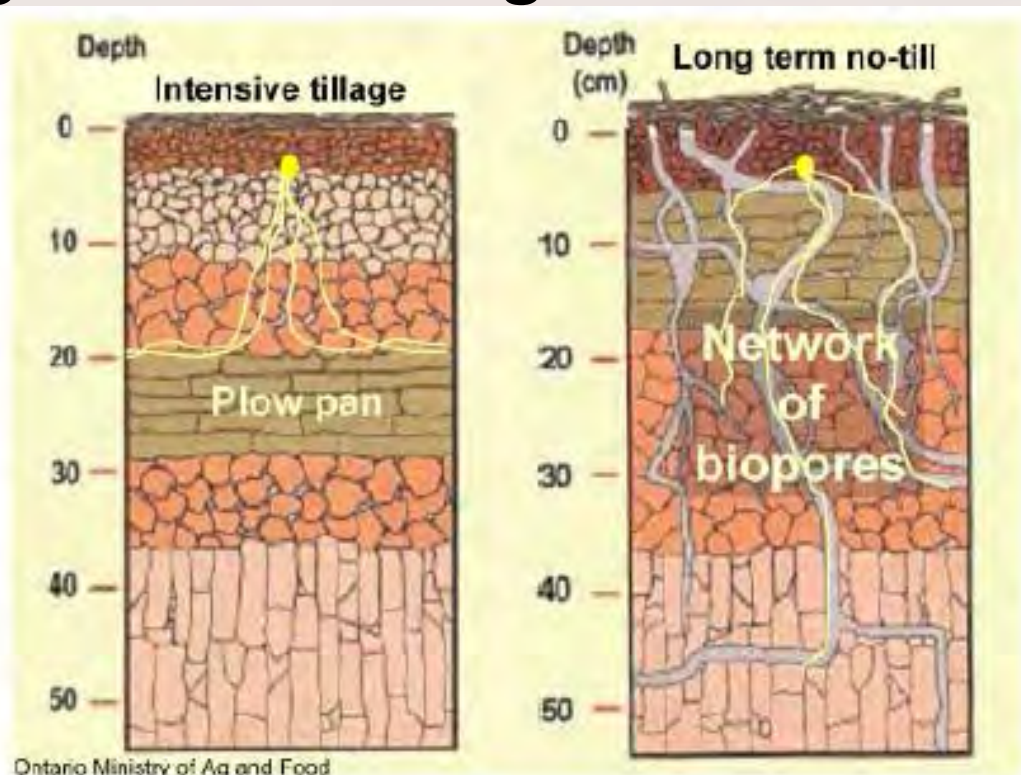
Zeeklei

Maisteelt

Zandgrond

Wat is gereduceerde grondbewerking?

- Niet kerende grondbewerking
- Strip tillage
- Ruggenteelt
- Direct zaai
- .....

Effecten

- Organische stof
- Biodiversiteit
- Erosiebestendigheid
- Draagkracht
- Waterberging en infiltratie
- Kosten en energiegebruik
- Opbrengsten
- Onkruiddruk

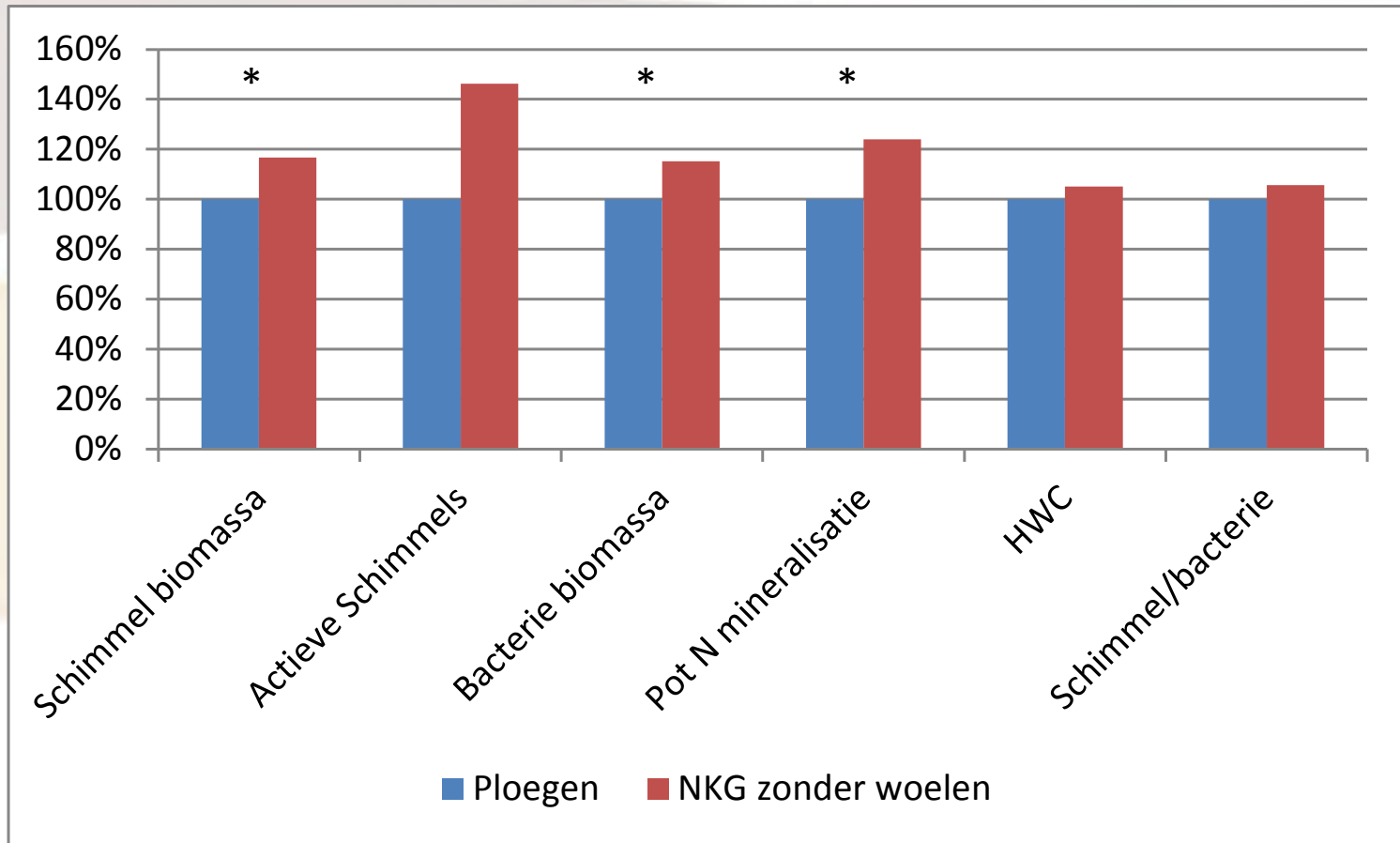
Biodiversiteit

- Schimmels
- Bacteriën
- Regenwormen

Zeeklei BASIS

100% = 28.3   0.49   59.5   21.8   311   0.50

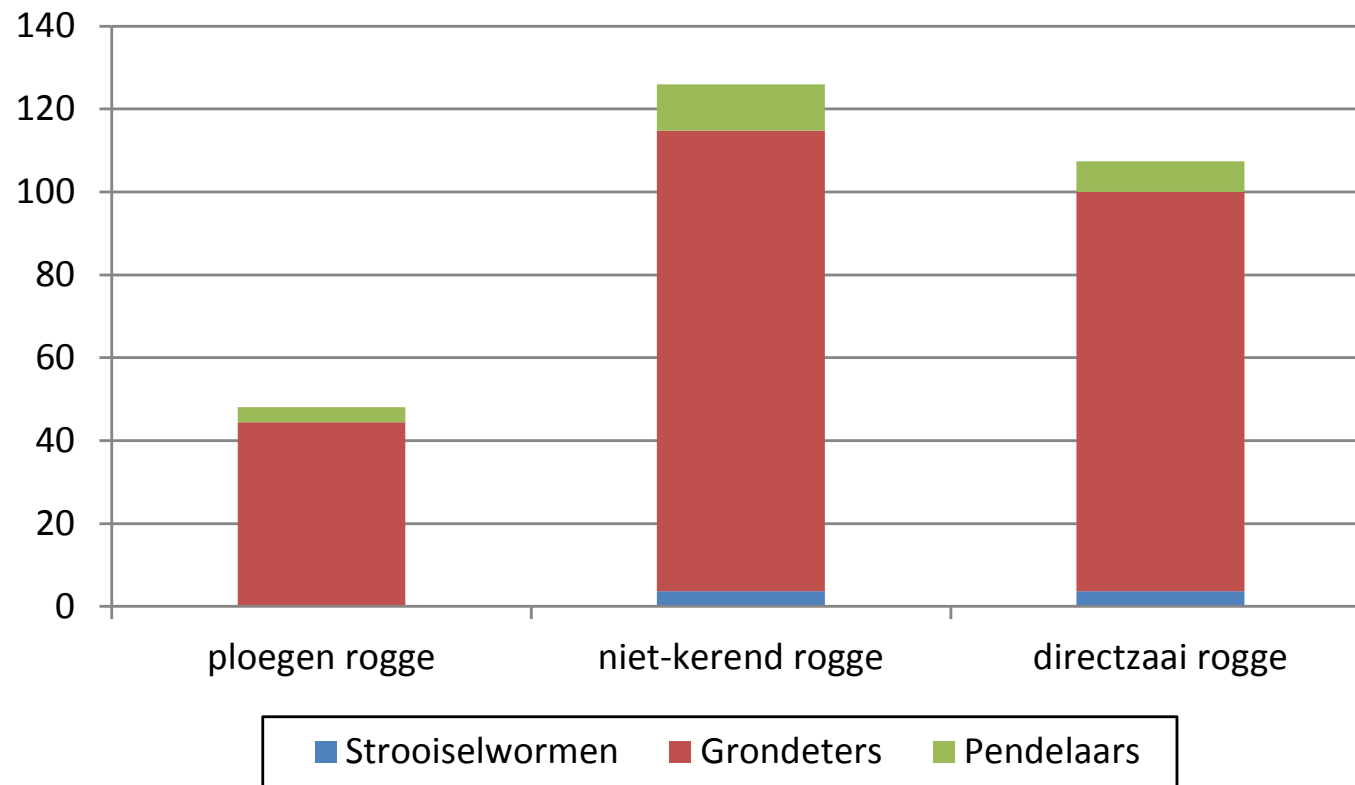
* significant verschillend

Regenwormen kleigrond (BASIS)

- Ploegen decimeerd aantal regenwormen
- Biologisch: aantal regenwormen in ploegen hoger dan in NKG
- Gangbaar: meer strooiselbewoners in NKG
- Biologisch: aantallen, biomassa en diversiteit groter.
- Grote spreiding in aantallen

Regenwormen maïs 2015

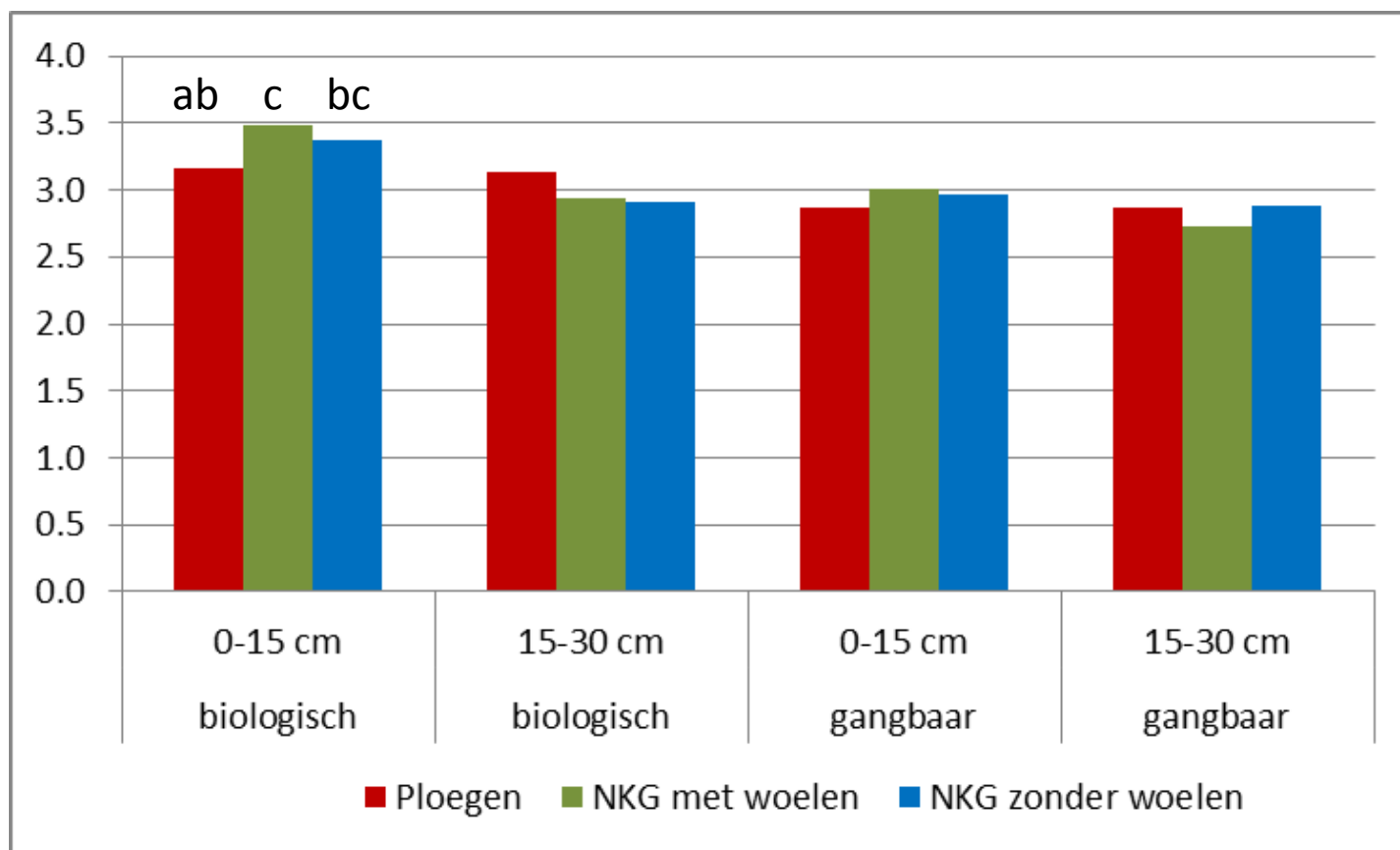

Organische stof

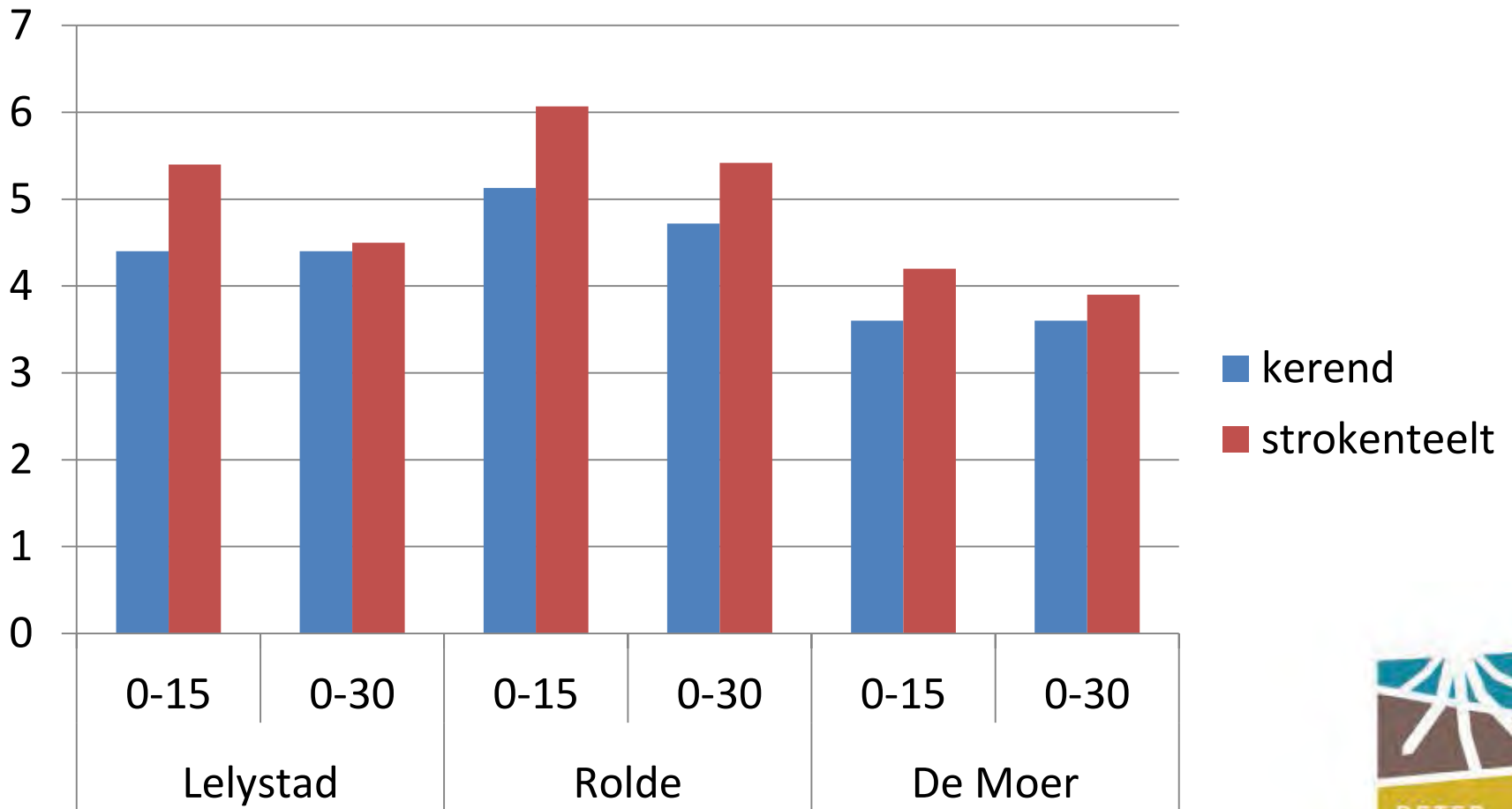
Bodemkwaliteit: organische stof

	Aantal experimenten	Diepte gemeten	Duur onderzoek in jaren	Verandering C bodem in kg C/ha/jr
Schotland	1	0-60	6	0
Zwitserland	1	0-40	19	0
Spanje	1	0-40	13	158
Frankrijk	1	0-20	32	162
Spanje	3	0-40	15-18	20-187
Engeland	4	0-30	5-9	340
Schotland	1	0-20	23	510
Portugal	1	0-30	4	750
Duitsland	1	0-30	3	1000
Spanje	1	0-30	11	1000
Spanje	1	0-30	10	1300

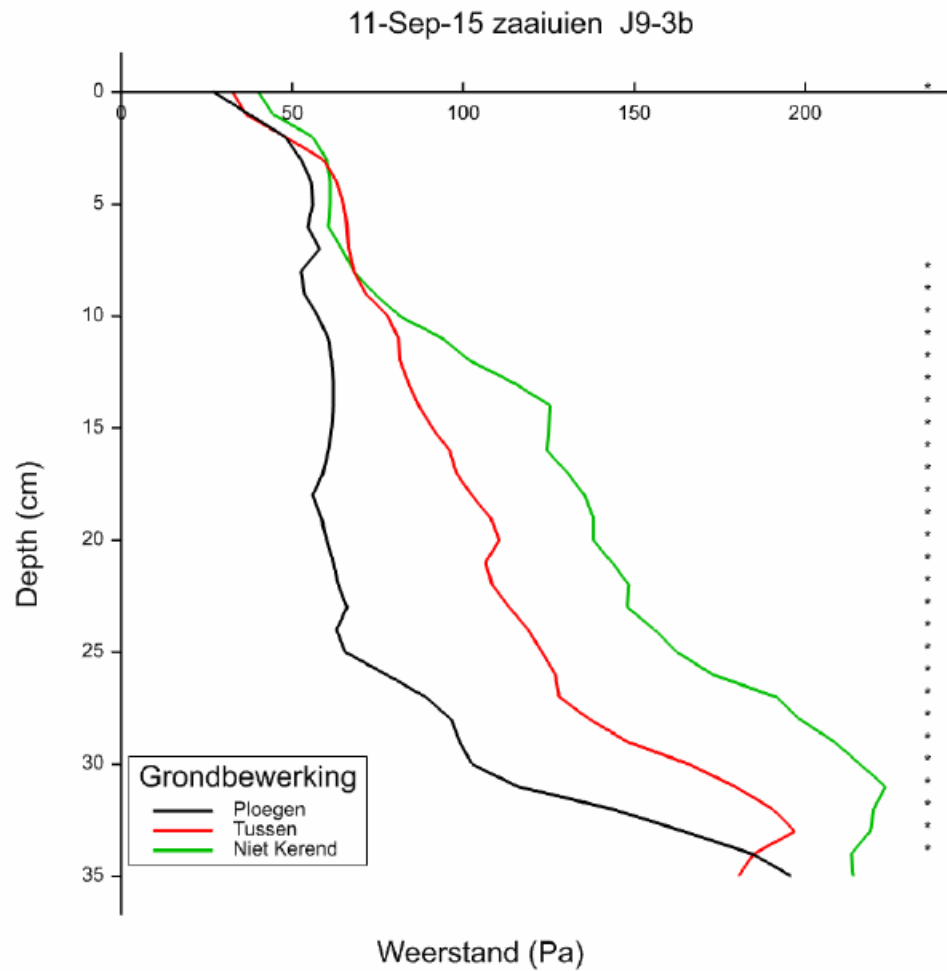
Organische stof klei

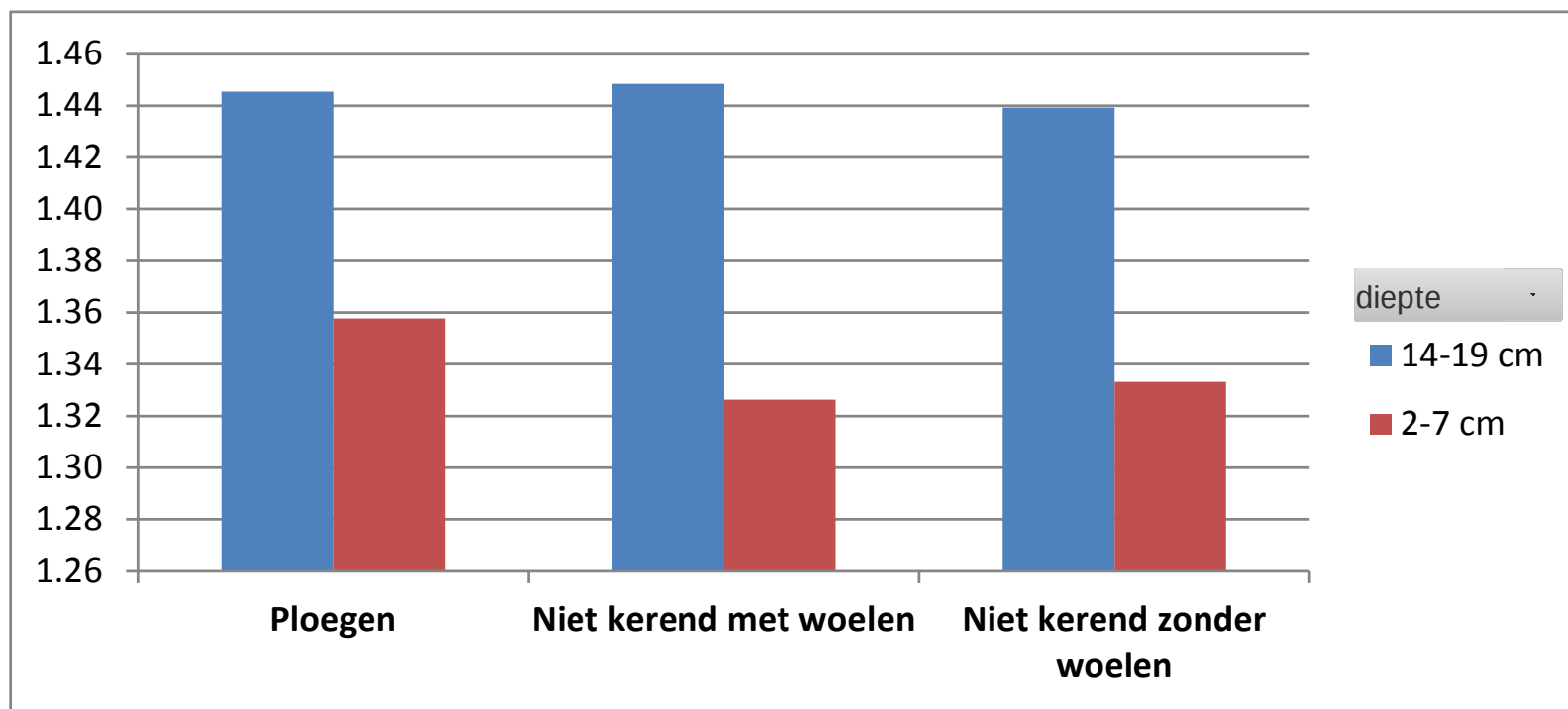
Organische stof mais

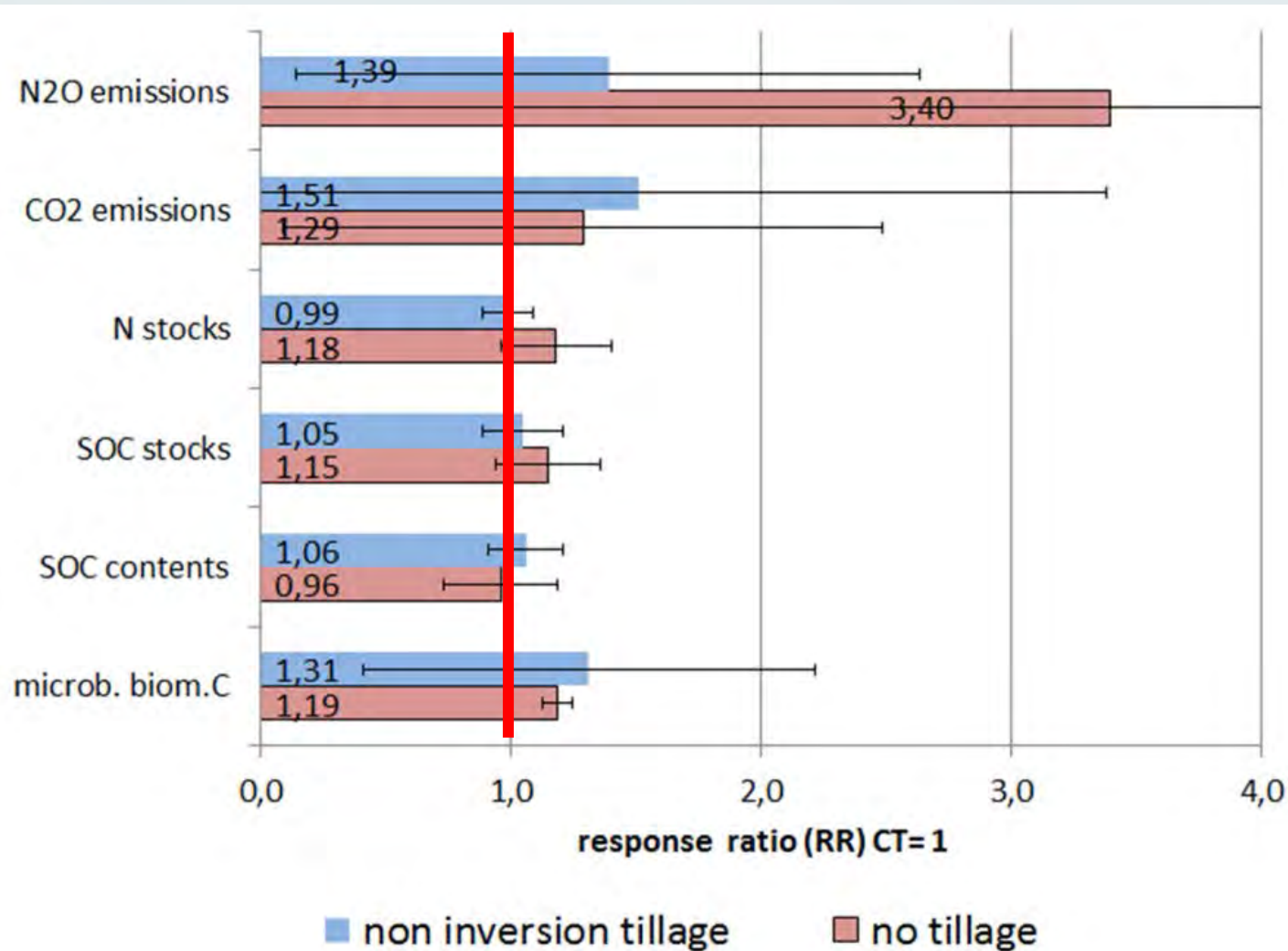
Indringingsweerstand

Droge bulkdichtheid (g/cm³)

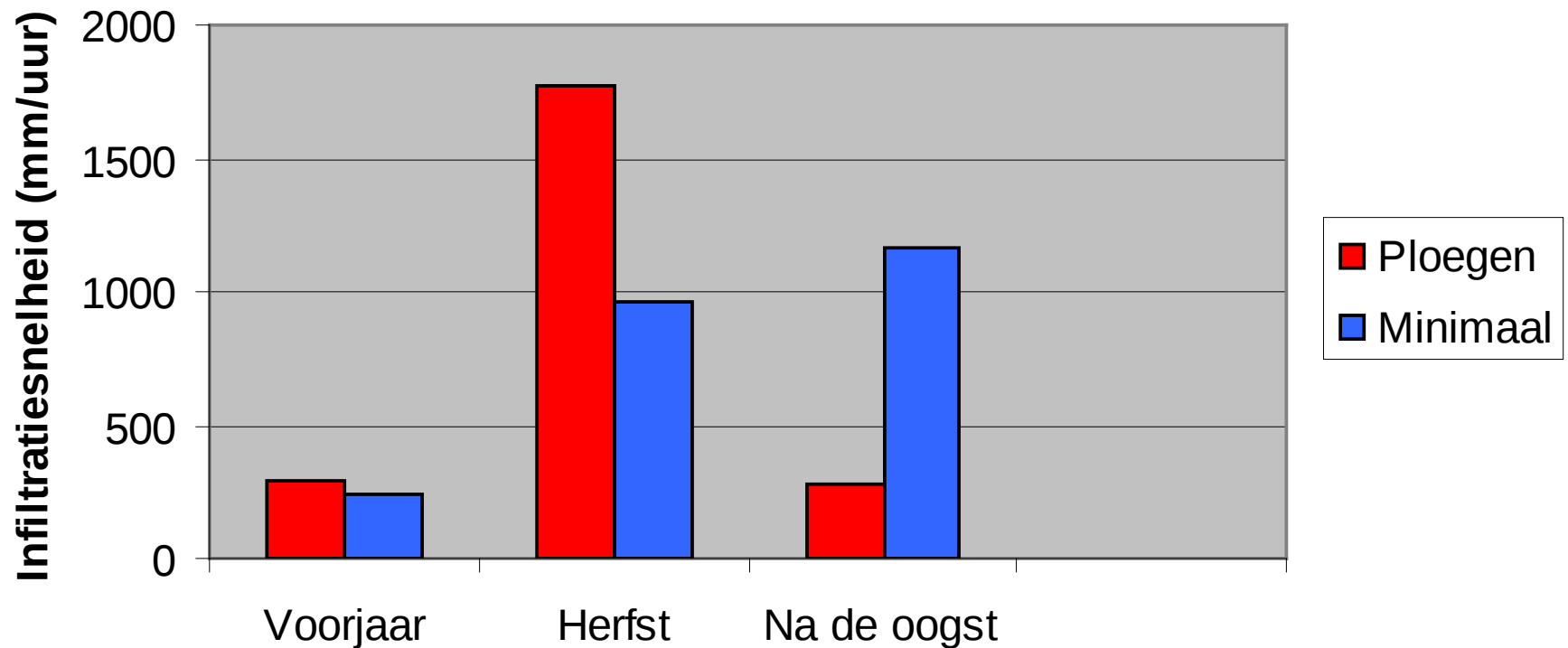

Inspelen op klimaatverandering

Waterinfiltratie

Infiltratiesnelheid in Veldboon/zomertarwe 2011

Draagkracht

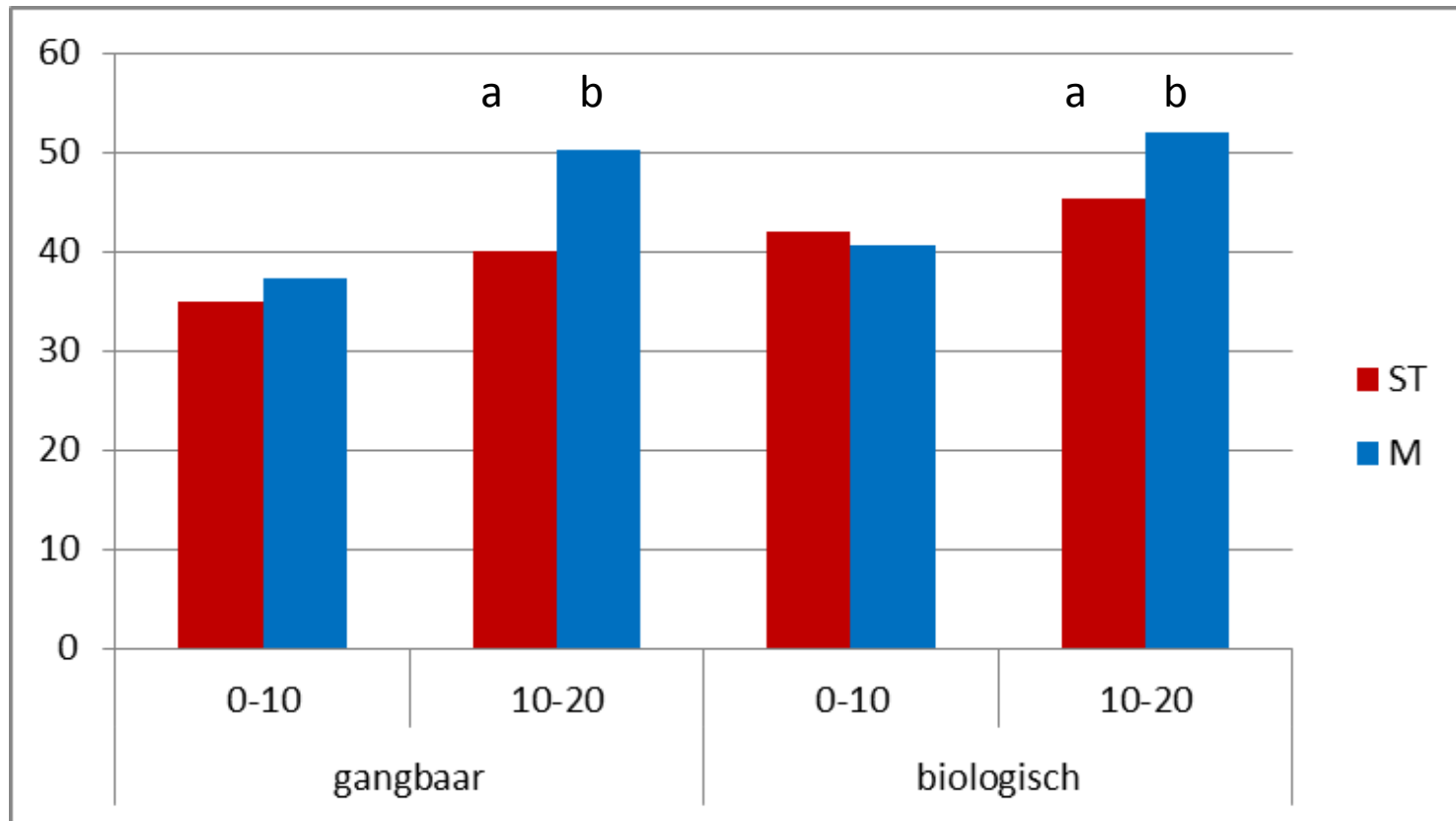
Ploegen

NKG

Erosie

Aggregaatstabiliteit

Bas Oudshoorn, 2012

Opbrengst in Europa

Klimaatzones

Grondsoorten

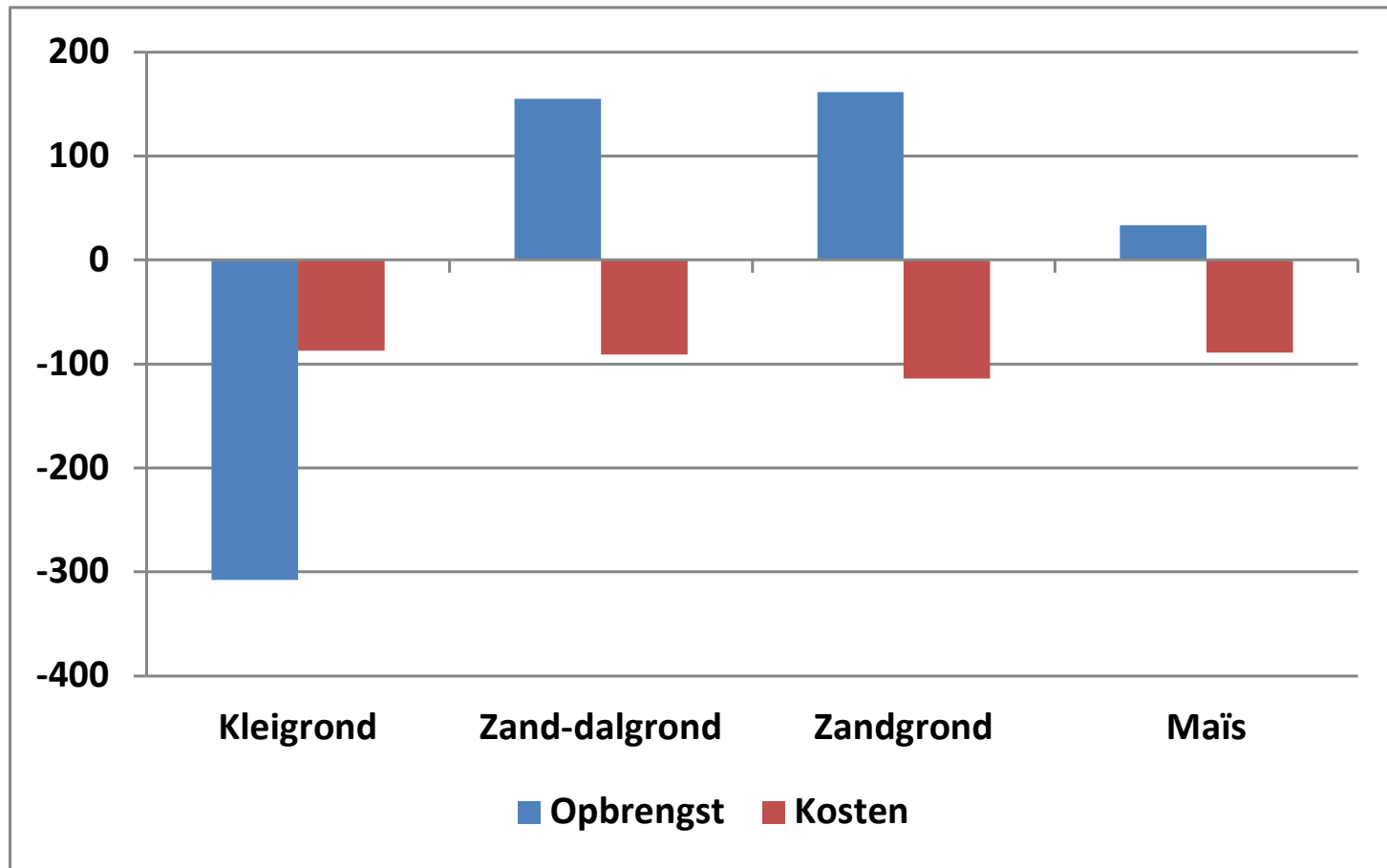
meta analyse Tilman-org (biologische teelten)

Opbrengsten

- Aardappel 93-104 %
- Suikerbiet 99-101 %
- Graan 99-105 %
- Zaaiuien 95-97 %
- Winterpeen 85-99 %
- Snijmais 83-101 %

Financiële opbrengsten en kosten

Gemiddelde per lokatie NKG-Kerend

Onkruid

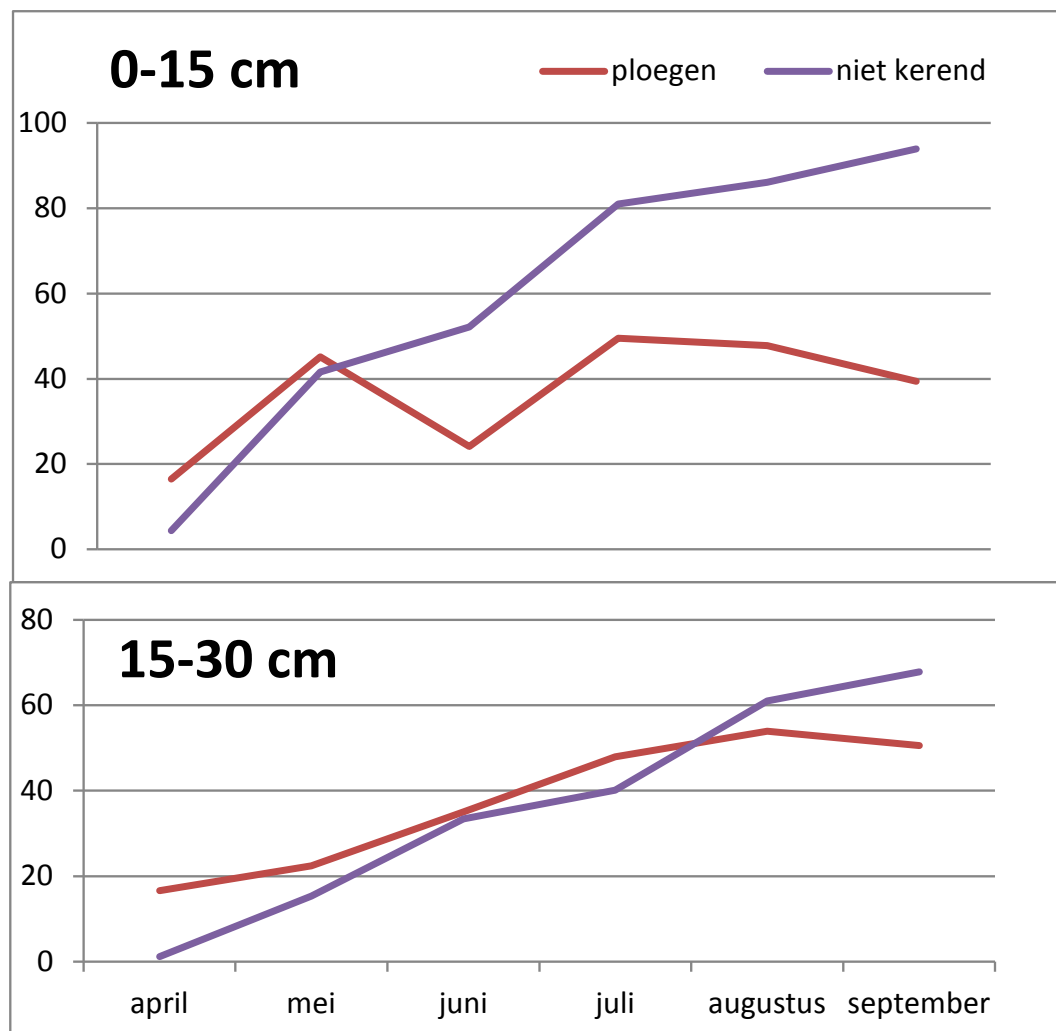
NKG

Ploegen

Stikstofmineralisatie klei 2016

Zomertarwe 2016

Pootaardappel 2015

Ploegen

Niet kerend

Meer met minder

- Lagere kosten en energie input
- Toename van de biodiversiteit
- Verbetering van de bodemkwaliteit
- Toename van waterinfiltratie
- Verbetering van de draagkracht
- Minder erosiegevoelig
- Meer onkruid
- Meer stikstof in het systeem

Foto Niels van der Boom

Vragen?

